

AVRUPA BİRLİĞİ ERMENİ TALEPLERİNİ KABUL ETTİ

Ömer Engin LÜTEM

Ermenistan ile Avrupa Birliği arasında Avrupa Komşuluk Politikası Eylem Planı çerçevesinde ilişkiler vardır. Ayrıca Ermenistanın Birliğe ortaklığı için müzakereler de sürmektedir.

Geçen hafta, 7 Aralıkta, Brükselde AB-Ermenistan İşbirliği Konseyi toplanmış ve bu konseye ABDden genişlemeden ve Avrupa komşuluk politikasından sorumlu Stefan Füle ile Ermenistandan da Dışişleri Bakanı Edward Nalbantyan katılmıştır. Bu toplantı hakkındaki basın bildirisinde Türkiye-Ermenistan protokolleri konusuna da değinilerek Birliğin bu protokollerin önkoşul olmadan onaylanmasına ve uygulanmasına önem verdiği belirtilmektedir.

Bilindiği gibi protokollerin önkoşul olmadan onaylanması Ermenistanın görüşüdür ve bu belgelerin Karabağ Sorunu dikkate alınmadan yürürlüğe konması anlamına gelmektedir. Oysa Türkiyenin tutumu bunun aksini olup protokollerin Karabağ Sorununda önemli gelişmeler olduktan sonra onaylanması ve uygulanmasını öngörmektedir. Böylelikle, Avrupa Birliği bu konuda Ermenistan görüşünü kabul etmiş olduğunu bir kez daha teyit etmiştir.

Anılan toplantıdan kısa süre önce 1 ve 2 Aralık tarihlerinde Brükselde AB-Ermenistan Parlamento İşbirliği Komitesi de toplanmış olup bu konuda taraflarca kabul edilen Nihai Bildiri ve Tavsiyeler belgesinde, Türkiye ile Ermenistan ilişkileri bölümünde de, Ermeni görüşlerini yansıtan hususlar yer almış bulunmaktadır.

Türkiye-Ermenistan protokollerini Ermenistan Meclisi gündeminden, geçici olarak da olsa, çıkaran Ermenistan Hükümetidir. Söz konusu nihai bildiriye Türkiye önkoşullar ileri sürdüğü için Ermenistanın protokollerin onay sürecini askıya almak durumunda kaldığı belirtilerek bu konuda Ermenistan aklanmaya çalışılmıştır.

Diğer yandan, Türkiyenin protokolleri yaşama geçirilmesi için Karabağ Sorununun bir an önce çözümlenmesini istemesine karşılık olarak iki ülke ilişkilerinin normalleşmesi ile Karabağ konusunda Minsk Grubu aracılığıyla yürütülen müzakerelerin ayrı süreçler olduğu belirtilerek Türkiyenin Karabağ Sorununu çözümüne katkıda bulunmasının kabul edilmeyeceği ifade edilmek istenmiştir.

Ayrıca, bu bildiriye, Türkiyenin Ermenistana uygulamakta olduğu ambargoyu bir iyi niyet

gösterisi olarak protokollerin onaylanmasından önce kaldırması da istenmiştir.

Bunun dışında, Türkiyeden Ermenistan ile diplomatik ve iyi komşuluk ilişkileri kurması ve önkoşul olmadan erken bir tarihte sınırını açması talep edilmiştir.

Son olarak da Avrupa Parlamentosunun 18 Haziran 1987 tarihinde kabul etmiş olduğu Ermeni soykırım iddialarını tanıyan kararı hatırlatılmıştır. Bugünde geçerli olan söz konusu kararın en önemi bölümü Türkiyenin Ermeni soykırım iddialarını tanımamasının Avrupa Birliğine katılımı önünde bir engel teşkil edeceğini ifade etmesidir.

Kısaca, Ermenistanın öteden beri savunduğu hususlar söz konusu İşbirliği Komitesi tarafından olduğu gibi kabul edilmiş ve genelde yapılanın aksine bunlarla Türk tarafının görüşleri arasında bir denge kurmak zahmetine girilmemiştir.

Bu toplantıdan iki sonuç çıkarmak mümkündür. Birincisi, Ermeni görüşlerinin olduğu gibi kabul edilmesi, geleneksel olarak Ermenistana verilen destek kadar ABnin Türkiyeye karşı olumsuz tutumunun devam etmekte olduğunu gösterdiğiidir. İkincisi ise ABye görüşlerini kolaylıkla kabul ettiren Ermenistanın Türkiye ile ilişkilerini normalleştirme sürecinde daha da uzlaşmaz bir tutum içine gireceğidir.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: LÜTEM, Ömer Engin. 2025. "AVRUPA BİRLİĞİ ERMENİ TALEPLERİNİ KABUL ETTİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2010 / 29. Aralık 15. Erişim Ekim 30, 2025. <https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/AVRUPA-BIRLIGI-ERMENI-TALEPLERINI-KABUL-ETTI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır